

БЪЛГАРСКИ ВЕСТНИК

Издание на Българското републиканско самоуправление

❖ брой 10. година V. 15 декември 1999 г. Будапеща, Унгария ❖

Весели Коледни празници!

Редакционна бележка

Вече трета година от страниците на „Български вестник“ напомняме на нашите читатели и чрез тях - на българите в Унгария, че фирми и частни лица могат да определят за кого да отиде 1% от данъка, който плащат в държавната хазна. По-точно 1+1 %, защото с единия те подкрепят съответно някоя църква, а с другия - фондация. Нашето предложение винаги е еднозначно - единия процент от валния данък - за Българската православна църква в Унгария, а другия - за функционираща наша, българска фондация тук: „За българска култура“ (Pro Cultura Bulgarica) или „За българското училище“ (Pro Schola Bulgarica). Наближава краят на годината и фирмите (а не са малко фирмите на българи тук) ще изготвят годишните си данъчни декларации. Не забравяйте, че 1-ия процент от нашите данъци, които и така и така трябва да платите, може да отиде директно за подпомагане на българската църква тук, а освен това е и показател, колко вярващи имаме, а това е от значение и при определянето на централната държавна помощ за църквата ни. Не пропускайте да се разпоредите и за другия 1% - с него можете да подкрепите фондациите, а чрез тях - българската култура и училище в Унгария. Едно благородно дело, което освен всичко друго не ви струва нищо. Подкрепете църквата и фондациите, за да спомогнете за запазването на българщината на унгарска земя!

Данъчният номер на фондация Pro Cultura Bulgarica: 18042601-1-43

Данъчният номер на фондация Pro Schola Bulgarica: 18066184-1-41

Техническият номер на църквата: 0372 А.М.

Коледна трапеза

Коледна трапеза всеки дом краси.

Отгня в оджака днес не се гаси.

Бог богато всичко нам е наспорил.

С дарове по право всеки е дарил.

Топлина и нежност в къщите цари.

Въглена приламва, тлее и гори.

Ето, коледари вече пеят вън.

Сякъш полъх гали лек камбанен звън

Коледна трапеза три дни ще стои.

Символ и утеха в празника свещен.

Вярата ни крепка ще се утрои!

Тъй ще сме щастливи в утрешния ден.

Николай Георгиев

Новогодишно послание на Западноевропейския Митрополит Симеон

Възлюблени чедра на светата ни Родна Православна Църква, скъпи сънародници!

„Днес Ви се роди в града Давидов СПАСИТЕЛ, Които е ХРИСТОС ГОСПОД“

(Лука 2:11)

Да бъде

Богу вечна слава, защото преди 2000 години ТОЙ ни дари с великата Си благодост, възторжено да пеем ангелската песен: „СЛАВА ВЪВ ВИСИНТЕ БОГУ, и на ЗЕМЯТА МИР, МЕЖДУ ЧОВЕЦИТЕ БЛАГОВОЛЕНИЕ.“

(Лука 2:14)

Светата Божия Църква отдалеч ни подготвя за този велик празник с молитвената песен: „Христос се ражда - ПОСРЕЩНЕТЕ ГО!“ Еднородният СИН БОЖИЙ, Който е бил у ОТЦА изначално, чрез Когото всичко е станало и без Когото нищо не може да пребъде (Иоан 1: 1-3), слезе на земята, прие човешка плът, живя между хората и откри за ЧОВЕКА И СВЕТА благодатния живот, който въздига от земята към небето.

Днес човечеството се намира в предверието на храма на ЛЮБОВТА! Исус Христос е ВРАТАТА за ЛЮБОВТА. Чрез Него се влиза в това Царство. Той посочи ЛЮБОВТА като път за човешките души.

Исус Христос дойде преди 2000 години да приготви условията за дването на ЦАРСТВОТО БОЖИЕ, царството на хората на ЛЮБОВТА. Нашият БОГ е БОГ на ЛЮБОВТА и МИРА! (Иоан 1: 4:8) - (II Кор. 13:11) Когато почувствуваме Неговата ЛЮБОВ, земният ни живот ще се осмисли. Тогава умът ни ще просветне, ние ще придобием СВЕТЛИНАТА на новия живот. Само при това положение ще разберем връзката, която съществува между ЛЮБОВТА и ЖИВОТА, между МЪДРОСТТА и между ИСТИНАТА и СВОБОДАТА.

Докато хората не станат едно с

ГОСПОДА ИИСУСА ХРИСТА в изпълнение плодовете на ДУХА СВЯТОГО: любов, радост, мир, дълготърпение, благодост, миро-сърдие, вяра, кротост, въздържание и ще добавя ВСЕОПРОЩЕНИЕ, света няма да се оправя.

Ангелите, като възвестяват: „...днес се роди СПАСИТЕЛ...“, определят каква радост носи ТОЙ на човечеството: МИР, най-високото изявление на БОГА. (Иоан 14:27). Господ се изявява като МИР. А мирът е закон на ХАРМОНИЯТА, на ЛЮБОВТА, на възвишения характер, на ИСТИНАТА, на ДОБРОТАТА, на ПРАВДАТА - това е МИРЪТ. Може да се роди само онзи, който носи МИР. Ние не можем да се родим, докато не разберем тези дълбоки истини, докато не придобием МИРА в СЕБЕ СИ. Докато не се обновим духовно, СУЕТНИ са всички благопожелания, които щедро се леят в навечерието на всяка Нова година, особено сега, пред прага на ТРЕТОТО ХИЛЯДОЛЕНИЕ.

Нека през настъпващата 2000 година, всеки ден, помним и изпълняваме Божия завет, отразен в апокалиптичната книга - „Откровение на свети Иоан Богослов“: „БЪДИ ВЕРЕН ДО СМЪРТ и ще ти ДАМ ВЕНЕЦА на ЖИВОТА.“ (Откровение 2:10)

Обични в Господа братя и сестри,

Радостно, благодатно и всеспасително да бъде за всички нас, вярващите в Бога, търсещите Неговата Истина и обичащи Неговата св. Църква - великото и светло празненство - ХРИСТОВОТО РАЖДАНЕ! Осенени от крепката Божия десница, нека пребъдем в здраве, щастие и творчески сили за възход и съвършенство по пътя на ВЯРАТА, МОРАЛА, БЛАГОДЕНСТВОТО, РОДОЛЮБИЕТО и ЧОВЕЦИНАТА.

ЧЕСТИТО РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО!

ЧЕСТИТА, БЛАГОСЛОВЕНА, МИРНА, ЩАСТЛИВА и БЛАГОДЕНСТВЕНА за всички хора по света да бъде НОВАТА 2000-на ГОДИНА!

Призоваваме над Вас Божие благоволение и оставаме Ваш в Богомладенеца Господ Исус Христос усърден молитвовател.

† ЗАПАДНО- и СРЕДНО-ЕВРОПЕЙСКИ МИТРОПОЛИТ

КОНЦЕРТ НА КАМЕРНИЯ ХОР ЗА ЦЪРКОВНА МУЗИКА "ФИЛИППОПОЛИС"

Присъстващите на концерта на "Филиппополис", който се състои на 28 ноември т.г. в Българския културен дом, наградиха с бурни ръкопляскания изпълненията на състава. След успешно турне в Швейцария и Германия, за първи в Унгария гостува този известен български камерен хор за църковна музика. Той има зад гърба си вече 12-годишна концертна дейност в България и в почти всички европейски страни и САЩ. Както показва и названието на състава, той е от Пловдив (Филиппополис е гръцкото име на Пловдив), в него пеят 12 певци под ръководството на диригента Христо Арабаджиев. Присъстващите на концерта наши сънародници имаха възможността не само да присъстват на рядко музикално събитие в живота на нашата общност в Унгария, но и да чуят едно наистина прекрасно и проникновено изпълнение, което разкрива истинската красота, дълбочина и божествена човечност на църковната музика и което дълго ще се помни. Искрените ръкопляскания на публиката и благодарността на всички, изразена от Георги Ирников, председател на Дружеството на българите в Унгария, и с една красива кошница цветя, беше хубав завършек на този прекрасен концерт.

Преди обяд гостите присъстваха и на Св. Божествена литургия в българския православен храм в Будапеща, сърдечно приветствани от отец Иван Шумов и председател на Църковното настоятелство Иван Удварев. Естествено, след службата те изпълниха няколко песнопения, които прозвучаха и като скъп поздрав от Родната.

К.К.

Младежка вечер и първи самостоятелен концерт на „Янтра“ и „Росица“

Салона на Българския културен дом, 20 ноември. Още преди седем часа вечерта в салона започва да се събира публиката, изпълнителите трескаво преглеждат костюмите си и повтарят някои стъпки. В плакатите началото е обявено за 19.30, а в поканите - за 19.00 часа, но това не е проблем - хората непрекъснато идват и въпреки, че на врата се събира вход салонът се препълва. Причините за това са няколко: Нашата публика обича „своите“ състави, в „Росица“ и „Янтра“ играят почти само тукашни българи, и това прилича и възрастните и младежите (докато на един Димитровден, или пък последния пример - концерта на хор „Филипополис“ на 28 ноември, да си признаем, младежите обикновено липсват), а освен това голяма публика привлече и специалния гост - оркестър „Братя Кадриеви“ от Македония, познати на мнозина с изпълнението на музиката във филмите на Емир Кустурица „Бндърграунд“ и др. Факт е, че малко след 19.30 часа младежките състави започнаха изпълнението си пред препълнена, може да се каже „невиждала“ толкова многочислена публика зала (е доста хора имаше и на концерта на „Щурците“, да не говорим за срещата с президента Петър Стоянов на 3 март 1997 г.)

Така или иначе залата се препълни, а празненството премина наистина успешно, съставите се представиха много добре, като показаха наистина напредък (е, дори още да не са настигнали „Мартеница“, но изпълнението, особено на „Янтра“ е станало по-уверено, и публиката може вече да се радва не само на това, че изпълнителите са „наши деца“, но и на красотата и динамизма на българския народен танц). Особено зрелищен бе финалът на представлението, когато „Росица“ се нареди пред сцената, а „Янтра“, аплодирана от публиката, играеше на сцената. Освен кошниците с цветя от Българското самоуправление в Сигетсентмиклош, поднесени от Боянка Джонова, изпълнителите бяха изненадани и с огромна торта от Верка Живкова, която, както е известно, взема при сърце дейността на съставите, и то не само защото малкия Живко - нейния внук - играе в „Росица“.

Във всеки случай, успешно проведеното

празненство-концерт доказва необходимостта от съществуването на Младежкото дружество на българите в Унгария, за да може то да обединява със своите прояви и онези наши младежи, чиито интереси са насочени основно към българския народен танц и музика. Защото, да не забравяме, Дружеството на българите в Унгария има и много други задачи в културен план: членове на дружеството са и пенсионерите (за които от началото на тази година с помощта и активната дейност на Верка Живкова се организира Клуб на пенсионера), градинари, търговци, интелегенти, чиито интереси са много разнообразни, и за които също трябва да организира разнообразни прояви.

За празника бяха издадени и много успешни диплянки на танцовите състави, с които те могат вече да се представят и пред по-широка публика.

До зори забавлява публиката оркестъра на братя Кадриеви, сред развихрени танци и голямо веселие.

Съорганизатор на празненството бе Българското самоуправление в Зугло, а материална подкрепа оказаха и почти всички български районни самоуправления в Будапеща, и разбира се, Столичното българско самоуправление. Дружеството на българите в Унгария предостави салона за празника на минимална цена - 40.000 форинта за периода от 19.00 до 06.00 часа сутринта - а репетициите, разбира се, се провеждат тук безплатно.

За успеха и израстването на „Янтра“ и „Росица“ и за добрата организация главна заслуга имат Данчо Мусев и Анна Салаи, но не бива да пропускаме и заслугата на Тимея Наги от „Мартеница“, на хореографите Кая и Христо Иванови (също гости на концерта) и най-вече на самите танцьори.

Александър Марков.

РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНКУРСА НА ФОНДАЦИЯ „ПРО СКОЛА БУЛГАРИКА“

Фондация „Про скола Булгари-ка“ съобщава, че след разглеждане на конкурсните работи стипендии са отпуснати на следните ученици:

Анна Сапунджиева, Александра Иванова, Светлана Тодорова, Тюнде Тодорова

Студенти: Димитър Русев, Габриела Попова, Даниела Мусева, Силвия Бонева, Младен Велков, Теодора Илиева, Рената Варга и Добриян Алексиев.

Фондацията съобщава, че броят на стипендиантите е увеличен, благодарение на българските самоуправления в Зугло, Чепел, Ференцварош, XV и XVII райони на Будапеща, които са отпуснали от бюджета си средства за по една целогодишна стипендия.

ОТ ПЪТУВАЩИТЕ

Група български младежи от Будапеща организират пътуване до България по маршрут Будапеща - София - Банско с автобус през Югославия. Автобусът е 20 местен, на фирмата „Тихани травел“.

Тръгване от Будапеща на 28 декември 1999 г. сутринта. Обрат-но, тръгване Банско - София - Будапеща на 7 януари 2000 година.

Цена на билета за пътуване, отиване и връщане е 20.000 форинта.

Всеки от пътуващите трябва сам да си направи задължителната застраховка за пътуване в някоя застрахователна агенция.

Има непродадени ограничен брой места в автобуса.

За информация и запазване на места се обръщайте към Данчо Мусев на тел.: 06-209-555-334 и Димитър Иринков, тел.: 06-209-330-711.

От организаторите

Дечица-веселушки, шейната спря пред вас! Микулаш в Българския културен дом

От години наред унгарския празник на Микулаш се очаква с голяма любов и нетърпение, както от страна на децата, така и от страна на нашето Дружество. И тази година празникът бе проведен в салона на Българския културен дом, на 4 декември. Програмата от стихчета и песнички на български, унгарски и английски езици беше изнесена от малчуганите на детската градина към българското училище в Будапеща, които затрогнаха публиката с милите си гласчета. Жалко, че обещаните микрофони не бяха донесени и това намали ефекта на програмата. За следващата година този недостатък ще бъде отстранен, тъй като ръководството на Културния дом сериозно се занимава с мисълта за закупуването на необходимата звукова уредба. Учениците от основното училище, под ръководството на учителките Виолета Минчева и Славка Чапкьнова изнесоха пиеска с коледна тематика. Имаше вълшебник, феи, бяла зима, снежишки и животни, които прекрасно разказваха, пяха и танцуваха. Изненада за всички бе „ча...ча...ча“ - солония танц на двойката Живко и Инна. Участниците и техните учители получиха заслужено много и искрени

аплодисменти. Стените на салона бяха украсени с интересните картини, рисувани от малките художници от българското училище, ръководени от г-жа Снежана Фураджиева. Друга изненада на празненството бе изрисувването на най-различни маски върху детските лица, предложено от нашата сънародничка Петя Маринова. Радостта, изписана в очите на децата напълно оправда добрата идея на Петя, като за труда и майсторството си рисувачите не пожелаха възнаграждение - това беше подарък на студенто на Петя Маринова за българските деца по случай празника на Микулаш. Украсеният с вкус салон, декорацията и богатото обкичената елха също допринесоха за доброто провеждане на празника. Присъстваха над 170 деца и техните родители. За осигуряване на пакетчетата с подаръци заслуга има г-н Иван Удварев, член на УС на ДБУ. Финансово празненството бе подкрепено от българските самоуправления в трети и девети район на Будапеща. Накрая, но не на последно място трябва да споменем името на Пеню Стойчев, домакин на Културния дом, който безпогрешно дебютира в ролята на Микулаш. *От Лили Зафирова*

БЪЛГАРСКА ВЕЧЕР В ЧЕПЕЛ И СИГЕТСЕНТИМКЛОШ

От Георги Иринко и Владимир Калицов

13 ноември 1999 г. Салонът на чепелския „Мункаш-отхон“ е пълен с гости - българи и техните приятели от Чепел. Преди много години тази сцена беше изпълнена от чудните гласове и ярките цветове на българските носии на ансамбъл „Пирин“, който остави незабравими спомени в гражданите на Чепел.

Днес салонът отново се пълни с българска реч. Българското малцинствено самоуправление в Чепел провежда българска вечер. Като почетен гост присъства и кметът на района г-н Михай Тот. Откриването направи председателят на самоуправлението инж. Владимир Епчев. Следваха вихрените танци на фолклорните състави „Мартеница“, „Янтра“ и „Росица“, които сред бурни аплодисменти представиха вълшебния ритъм на българските хора, съпроводжани от оркестрите „Рила“ и „Вихър“.

Голяма благодарност на членовете на Българското самоуправление в Чепел за отлично организираното празненство.

Под знака на Димитровден, на 14 декември проведе своята първа голяма проява Българското самоуправление в Сигетсентмиклош. Програмата откри представлението на „Малко Театро“, изправено пред сериозно предизвикателство да покаже майсторството си този път в училищна аула, без особено озвучение и осветление. С голяма всеотдайност театралната трупа успя да изтръгне чудото на изкуството и създаде онази атмосфера, която човек усеща в истински театър. В останалата част от вечерта се представиха местния

детски фолклорен състав „Мейзешкалач“ и нашите „Росица“ и „Янтра“, а финалът беше едно хубаво Право хоро, на което веднага се хвана и публиката. Сред гостите бе и кметницата на Сигетсентмиклош д-р Фодор Анталне и зам. кмета Ишван Пап.

Благодарност на изпълнителите от името на самоуправлението изрази председателката г-жа Бояна Джонова.

Поздравления и по-пататъчни успешни прояви за Българското самоуправление в Сигетсентмиклош!

БЪЛГАРСКА ВЕЧЕР ЗА СТУДЕНТИ

На 24 ноември студентката във Висшата школа по туризъм Силивия Бонева организира българска вечер в общежитието на Школата в XI район в Будапеща. Програма изнесе танцовия състав „Мартеница и оркестър „Рила“, а гостите бяха почерпени с български кебапчета.

Вечерта протече в приятна атмосфера, а студентите се опитаха да научат някои от основните стъпки на нашите български хора. И всичко това в навечерието на обичания от българските студенти Празник на студента - 8 декември.

Главен спонсор на вечерта беше Българското самоуправление в XI район.

РАБОТНИВЕЦЪТ СВ. НИКОЛА

Антон Бонев
4, 5 и 6 декември - великомъченица Варвара, преподобни Сава Освещени, св. Николай архиепископ Мирликийски

Св. Варвара меси, св. Сава пече, а св. Никола яде - казва народната поговорка за трите декемврийски празника, които вървят един подир друг в българския православен календар. Стоотици са народните предания и песни, приказки и легенди за „свет Никола“, които го рисуват като властител на реките, моретата и морските ветрове, като приказан герой, който хвърчи над морета и височини и варди плаващите гемии от морската юда.

Иначе, св. Николай архиепископ Мирликийски е реална историческа личност, участник в Първия вселенски събор в Никея в 325 г. Множество църкви, манастири, оброчни места в чест на св. Никола има по цялата българска земя.

Запазило се е едно прекрасно предание, съчетало реални личности на светци с народната представа за морал и трудолюбие. Св. Касиян бил светец-чорбаджия, седал на миндер с лисичев кюрк, пушел чибук и ни вятър го брулел, ни слънце го печело, ни дъжд го мокрел. Неговият ден се празнувал на 29 февруари, на четир години веднъж. Грабнал дрехата си той и отишъл при Бога да се оплаква: и аз съм светец, като свет Никола, него два пъти го празнуват - зимен и летен, с курбани, песни и тържества, а мене - на четири години един път!

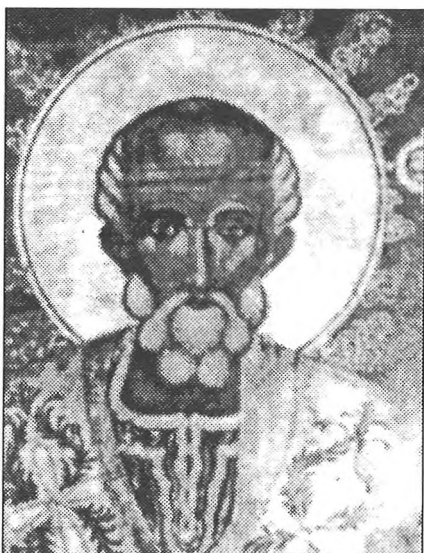
Викнал Господ бърз ангел да намери и да доведе св. Никола.

Литнал ангелът по небето, а под

него земя и море. Морето тъмно от мъгли и бури, реве и бучи страшно. И сред бурята - св. Никола, бори се със стихията, укротява талазите и вади кораби и хора, закриля ги и ги спасява.

Минало се много време докато дойде при Бога. Духом долетял той, кален-мокър, вир-вода. Опрости, Господи, рекъл, с бури се борих, с морската юда и вихрите, дето люлееха морето, кораби подкрепях, пътници и моряци вардих. Не съм за пред Бога...

Рекъл Господ на св. Касияна: ето, затуй са му двата празника на св. Никола, а на тебе, додека седиш на миндери и пушиш си

чибука - и тоя празник ти е много!

Ето затова курбанът на св. Никола е риба - морска жертва. А обредните хлябове са рибник, никулски хляб, „паракликс“ или „светец“. Никулската трапеза е постна, защото празникът е в средата на коледния пост. Тя се прекадява от свещеника и не се вдига цял ден. Тоя ден къщата е отворена за всеки гост.

Мария Николова

**ПРАВИТЕЛСТВОТО
ПОСЛЕДОВАТЕЛНО
РАБОТИ ЗА
ПРИЕМАНЕТО НА
БЪЛГАРИЯ В
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ**

На 1 декември председателят на Народното събрание Йордан Соко-

лов се завърна от Брюксел, където участва в 8-та среща на председателя на Европейския парламент с председателите на парламентарите на страните-кандидатки за членство в Европейския съюз.

„Обсъдихме ролята на парламентарите в разширяването“ - каза г-н Соколов на БТА при завръщането си. „Парламентаристите са в постоянен контакт с обществеността и могат да разясняват предимствата на членството в Европейския съюз, а не само тежестите, които съпътстват подготовката, а понякога и самото членство“ - каза още председателя на Народното събрание.

Той ще предложи консултации между политическите сили и парламентарните групи по този въпрос. Всички политически сили се изказват в подкрепа на членството на България в ЕС, време е да го подкрепят и на практика, смята г-н Соколов.

В доклада си на срещата комисарят по разширяването на ЕК Гюнтер Ферхойген споменал с положителна оценка доброто развитие на разговорите с България, съобщи още Соколов.

В заключителна декларация участниците в срещата потвърдиха волята на ЕС за разширение, както и принципите, на които трябва да бъде подчинено то. Следващата среща ще бъде през април 2000 г. в Люблина.

На среща с журналисти премиерът Иван Костов е потвърдил информацията, че България и Европейската комисия не са постигнали споразумение за предсрочното затваряне на трети и четвърти блок на АЕЦ „Козлодуй“.

Коментирайки текст от съвместното съобщение след срещата си с комисаря по разширяването на ЕК Гюнтер Ферхойген на 29 ноември, че разбирането на Комисията е окончателното затваряне на тези блокове да стане найкъсно до 2006 година, министър-председателят каза: „Това е мнение, изразено от г-н Ферхойген, а не е българското становище.“

Според Иван Костов България няма да има проблеми с покриването на икономическите критерии за членство в Европейския съюз, ако успее да привлече достатъчно чужди инвестиции.

На въпрос за това, какви проблеми би имала България по пътя на присъединяването си към Европейския съюз и какви компромиси би трябвало да направи, премиерът отговори метафорично като сподели едно свое впечатление от неотдавнашното си посещение в Португалия: „От самолета забелязах, че на мястото на изкорепени стари маслинови гори са построени промишлени обекти и това е станало след влизането на Португалия в Европейския съюз. За съжаление България няма нищо с толкова дълбоки корени, както старите маслинови гори в Португалия“.

Поканата към България за започване на преговори с Европейския съюз (Очаква се поканата да бъде отправена след заседанието на Съвета на Европейския съюз в Хелзинки на 10 декември. За съжаление, до закриването на броя на „Български вестник“ няма да можем да получим информация за резултатите - бел. ред.) до голяма степен ще неутрализира регионалния инвестиционен риск, който сега е непреодолима бариера пред привличането на външни инвестиции. Това заяви пред репортер на БТА председателят на Агенцията за чуждестранни инвестиции Илиян Василев, помолен да коментира очакванията в Хелзинки да бъде отправена безусловна покана към България за започване на преговори с Европейския съюз.

Според Илиян Василев поканата ще има огромно значение за икономическите агенти. Очакванията са, че до една година ще отпадне визовият проблем за тримесечните визи и това до голяма степен ще се отрази на бизнеса. След 10 декември усилията във всички сфери ще бъдат в една посока - европейската интеграция, което не е само съгласуване на законодателството, каза още Илиян Василев. По думите му хармонизацията е по над 30 глави на ЕС, които трябва да се съгласуват една по една и които включват отделните части на социалния, политическия и икономическия живот по отделните сектори.

България е най-подготвена да започне преговори за съгласуване на образованието, където дейст-

вителино имаме постижения, а за най-накрая ще бъдат оставени отрасли като земеделието и епергетиката, каза Илиян Василев.

Изпълнителният директор на Българската фондова борса Георги Прохаски смята, че в областта на капиталовия пазар и в организацията на борсовата търговия България е близо до очакванията на Европейския съюз - дори и заради това, че в ЕС общите изисквания към тази дейност са сравнително малко.

По материали от БТА

ЗАСИЛВАНЕ НА ОТНОШЕНИЕТА С ФРАНЦИЯ

През 2000 г. Франция смята да обърне по-голямо внимание на България, отколкото досега. Това каза в началото на декември френският посланик в София Доминик Шасар. Още повече, че Франция ще председателства Европейския съюз през втората половина на следващата година.

В началото на 2000 г. ще бъде подписано споразумение за сътрудничество между полициите на двете страни, съобщи първият секретар на посолството.

Ще се засили сътрудничеството в отбраната. От 1992 г. на стаж във висши военни училища са били 110 български офицери. В момента 15 френски преподаватели работят в петте български висши военни училища.

През следващата година Франция иска да увеличи икономическото си сътрудничество с България, по-специално в притока на френски инвестиции. През 1998 г. френските продажби в България са се увеличили с 43 процента. За Франция България е най-добрият търговски партньор от източно-европейските страни. Франция е на 4-то място сред европейските доставчици на България.

Икономическият и търговски съветник на френското посолство в София е заявил, че има проекти по приватизацията на предприятия. Франция проявява интерес към химическата промишленост, производството на цимент, енергетиката, електрониката, петрола,

стоманодобива. Франция участва сега в приватизацията и възстановяването на винопроизводството в страната.

По материали от БТА

ПОСРЕЩАНЕ НА 2000-ТА ГОДИНА

Президентът Петър Стоянов капи в пошта на 31 декември всички българи, които желаят, заедно, на открито да посрещнат Новата 2000 година, съобщи прессекретариатът на държавния глава. За първи път в България новогодишен спектакъл ще бъде организиран под открито небе.

Минути преди настъпването на последната година от отминаващото хилядолетие от една от най-старите християнски църкви в Европа - ротондата „Свети Георги“, президентът ще отправи новогодишното си приветствие към всички сънародници. Точно в 0.00 часа ще прозвучи химът на България и 21 топовни салюта ще отбележат настъпването на 2000 година.

Събитието ще бъде предавано по 24-часовата световна програма „Милениум 2000“, която ще проследи настъпването на Новата година по всички меридиани на планетата.

Заедно, като една нация да посрещнем последната година на отминаващото хилядолетие е идеята на спектакъла, който ще започне в 22.00 часа на 31 декември 1999 г. Бронни минути преди 12-тия час ще бъдат подарени две хиляди чаши с подпаса на президента Петър Стоянов, пълни с шампанско. Веднага след националния химн, изпълнен от гвардейски духов оркестър, ще прозвучат „На многая лета“, в изпълнение на духовници от черквата „Св. Иван Рилски“ и семинаристи от Духовната семинария, както и химнът на Европа - четвърта част от Деветата симфония на Бетовен, изпълнен от хор и оркестър на Софийската опера.

Спектакълът ще може да бъде проследен и от няколко видеостени на открито. Програмата включва още фолклор от всички

краища на страната, както и любими изпълнения на различни поколения през отминаващия век.

По материали от БТА

НА МОЯТА ПИИШКА - С ДЪЛБОК ПОКЛОН

От списание „ЕК“ - издание на Агенцията за българите в чужбина

Запознаваме нашите читатели с част от „изповедта“ на големия български актьор Георги Калоянчев по няколко причини: първо, поводът е излязлата през тази година в България книга „Жив съм, ваш съм!“ на Георги Калоянчев, която е интересна не само като един вид творческа и житейска изповед, но е и един вид история на българския театър и кино от 50-те години насам. Друга причина е, че извадки от книгата препечатваме от списание „ЕК“ - книжка 4 от 1999 г. Списание, което може би вече няма да държим в ръце, тъй като на 8 декември (неофициално) получихме информация за закриването на Агенцията за българите в чужбина. И не на последно място - предлагаме ви едно интересно четиво, които вероятно ще ви достави удоволствие.

И така...

1952 г. Аз съм вече актьор. С диплома. Каквото направих на учебната сцена - направих. Оттук нататък ще се доказвам на професионалната сцена. Не ме е страх от нея... Не ме е страх ли? Направо - треперя. Който каже, че не се страхува от сцената - криви си душата. Един преподавател ни учеше: преди да излезеш на сцената - дълбоко дишане! Това успокоява. Пробвал съм го - наистина помага. Но все си е по-друго да имаш някаква магия, някакъв само твой си начин да преодоляваш вълнението и да прекрачиш уверено от сумрака зад кулисите в светлината на прожекторите. Най-големият магьосник беше баба Косъо Кисимов. Имах щастието да се докосна и до таланта му, и до магиите му. Като

ВЗРИВ РАЗТЪРСИ ПЛОЩАД „НАРОДНО СЪБРАНИЕ“

В „Инспекторът и нощта“ играх Инспектора. Първата ми драматична роля в киното. В театъра бях играл вече драматични роли: Бидерман, Артуро Хи. Старчето („Старчето и стрелата“). Пък и в комедийните роли съм търсил драматичните моменти. На мен ми е по-лесно да играя драматична роля. Особено сега да разсмееш един човек е много трудно, а да го разплачеш е по-лесно... В „Кукер кабаре“ при моето изпълнение публиката бърше очи. Та понеже с Рангел бяхме в един курс в Театралното, и там съм играл освен комедийни и драматични роли, той ме познаваше. Гласува ми доверие да играя Инспектора. После ми разказваше, че целият съвет, от 30 души, е бил против. Как може той смешник, той палячо да играе интелектуален образ, да играе тази сериозна драматична роля. Добре, рекли му, нека играе Калоянчев, но на твоя отговорност.

И започнах да снимам...

ме изпратиха от студентската скамейка да заместявам един актьор в „Снаха“, случи се така, че се гримирах в неговата гримборна. Той играеше Юрталана. И си лепеше мустак. Ама как ставаше тази работа? Лепне го накриво. Аз мисля, че е станала грешка. Не-е-е! Той го сваля и го кривне на другата страна. Това се повтаря няколко пъти и чак след това го лепне както трябва. И така преди всяко представление. А дойдеше ли началото - в магията се включваше бакърчето. Имаше на сцената едно бакърено котле с босилек. Актьорът, който играеше попа, с влизането го грабваше и започваше да ръси сватбарите. Преди да се вдигне завесата, бати Косьо отиваше при това котле, бъркаше вътре, правеше нещо с босилека и с това приключваше магиите, вече готов за представлението...

Моят режисьор в киното е Рангел Вълчанов. С него направих няколко филма, с които се гордея „Инспекторът и нощта“, „Вълчицата“, „Езоп“, „Закъде пътувате?“. Тези филми са разположени в един голям период от време - от 1960 до 1986 г. Между тях има други филми, които също

обичам и са постижения на нашата кинематография, пък и ролите ми са интересни, но тези, които споменах, са нещо по-различно.

ВЗРИВ РАЗТЪРСИ ПЛОЩАД „НАРОДНО СЪБРАНИЕ“*По материали от българския печат*

Секунди преди да закрием броя на вестника получихме новина за взрив пред Народното събрание в София около 10.30 часа на 9 декември. Пострадали няма, счупени са само прозорци и витрини в сградата, където е хотел „София“ - съобщава вестник „Монитор“.

Бомбата е била поставена в улук върху крайната колона на хотела. Там се намират кафе-ресторант „Савоя“, което се свързва с името на Августин Пейчинов и офисите на банка „Банк национал дьо Пари - Дрезденбанк - България“. Над тях пък е апартаментът на скандалния бизнесмен Красимир Стойчев, следствен за източването на „Капиталбанк“.

Няма жертви, има само материални щети, каза вътрешният министър Богомил Бонев пред журналисти в Парламента, малко повече от час след инцидента.

Една от основните версии е, че взривът е атентат срещу Красимир Стойчев. Той бил намерен на метри от взрива. „Бомбата гръмна малко след като излязох от къщи и не ме е засегнала“, обяснил шефът на „Трон“. „Аз имам нова версия - сам съм си я сложил бомбата, за да има какво да пишете. Изобщо всичко, което става пред Народното събрание, е моя работа. Ако откраднат опашката на коня (на Руски паметник - бел.ред.) - пак

**ПОКАНА
ЗА БЪЛГАРИЯ ОТ
ЕВРОПА***По материали от българския печат*

Отново в последния момен тполучихме и новината, че в Хелзинки (10 декември) е била отправена покана и към България за започване на преговорите за присъединяването ѝ към европейската общност. (виж предишните материали в броя). Новината пристигна първо в Парламента, пише вестник „Монитор“. В 12.55 председателят на Народното събрание Йордан Соколов прочете от подаденото му секунди преди това листче, че в „Хелзинки са гласували да бъдем поканени за почване на преговори със съюза“. После кратко ръкопляскане изчерпа тържествения момент в залата.

Президентът Петър Стоянов влезе в задочен спор с премиера Костов по темата за трудолюбието на българина в специално обръщение, направено на 10 декември по повод отправената покана. Президентът избра визита в родния Пловдив за обръщението си. В краткото си изказване президентът три пъти се върна към темата, а думите му прозвучаха като реплика към терзанията на премиера за мързела на сънародниците му. „Който е много отчаян от живота, трябва да

попита дали не е мързелив“, заяви Костов на 7 ноември в интервю за радио „Свободна Европа“.

„Днес искам да благодаря на българския народ за неговото трудолюбие, за неговата воля, за неговото търпение. Това всъщност е най-безценният капитал на сегашните български политици“, заяви в обръщението си Петър Стоянов. „Чрез поканата за преговори с ЕС българската нация получи една нова увереност, че няма да е сама в справедливия си стремеж за един по-добър живот“, добави той. „Тази покана разруши един стар български комплекс, роден в началото на века и затвърден след Втората световна война - комплексът, че съдбата на малка България е играчка в ръцете на великите сили, че не винаги от нашето желание, от нашите постижения зависи какво ще е нашето бъдеще“, заяви още държавният глава.

Покана е факт е, политиките са щастливи, за народа - още малко търпение - бел. ред.

**ИНФЛАЦИЯТА - 5,5 %
ДО НОЕМВРИ***По материали от българския печат*

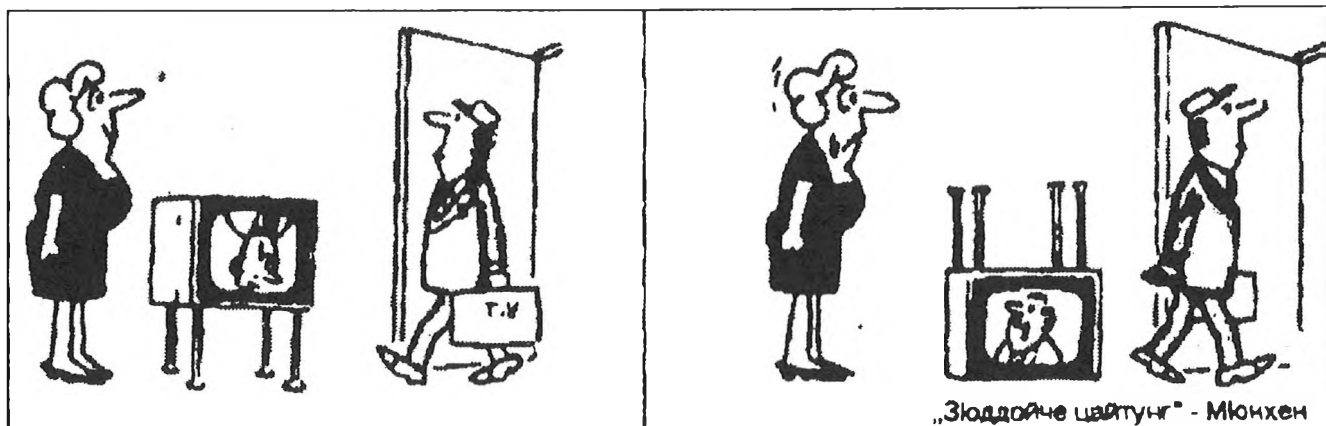
През ноември животът на българина е поскъпнал е още 0.6 процента, а натрупаната от началото

на годината инфлация е 5,5 %, показват данните на Националния статистически институт. Според тях през ноември храните са поскъпнали с 1,1 %, нехранителните стоки - с 0.4 процента и услугите - с 0.2 процента. По-ниски с 0.1 процента са били единствено цените в заведенията за обществено хранене.

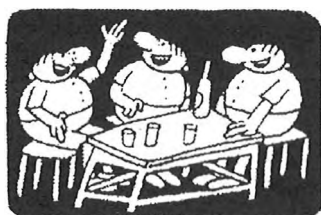
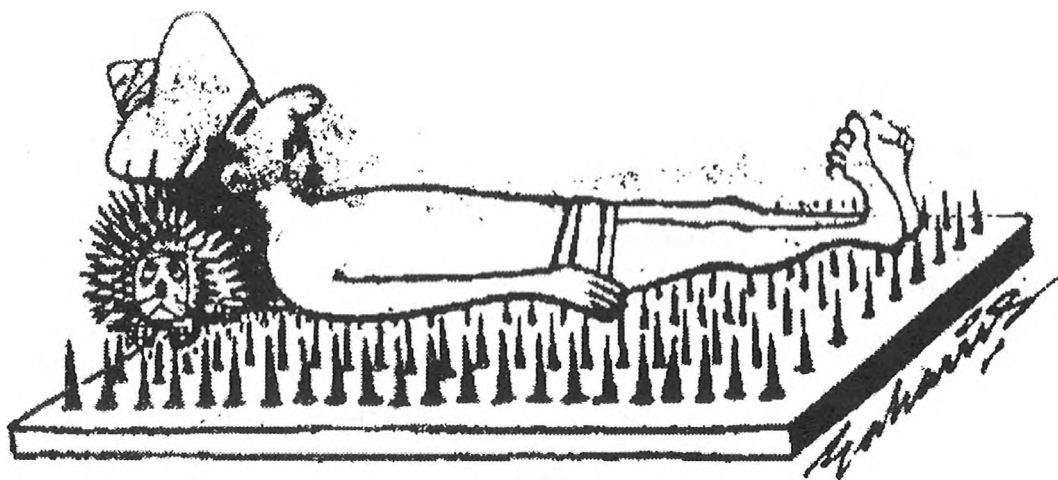
Средната работна заплата през октомври е била 201.95 лева. В обществения сектор тя е била 223.14 лева, а в частния - 175.60 лева. В бюджетните организации брутна заплата е 173.06 лева, а в търговските дружества и предприятия - 213.60 лева. В същото време заплата на наетите по трудов договор е намалела с 4.25 % спрямо септември.

Намалела и общия обем на продажбите в страната. В сравнение с октомври 1998 година те са с 4,7 % по-малко. От януари до октомври тази година на дребно са продадени стоки за 5 153 милиона лева - с 6,9 процента по-малко спрямо същия период на миналата година. Продажбите на храни, напитки и тютюневи изделия са намалели със 7.3 %, а нехранителните стоки - с 6.6 процента.

Приходите от продажби в промишлеността също са намалели - с 11,6 % през периода януари - октомври т.г. в сравнение със същия период на 1998 година. 13 % спад има в преработващата промишленост, а в добивната - 12 процента.

„Зюддойче шьтунг“ - Мюнхен

(СЪБИТИЯ)

КРЪСТОСЛОВИЦА

1		2	3	4	5
		6			
7	8				
9					
10					

ВОДОРАВНО: 1. Плод. 6. Буря. 7. Географски пояс на земята. 9. Задната част на кораб. 10. Континент.
ОТВЕСНО: 1. Букет. 2. Орган от тялото. 3. Покривало за глава (мн. ч.). 4. Арабско име. 5. Сандък. 8. Подводна скала.

Борис САМУИЛОВ

ВОДОРАВНО: 1. Круша. 6. Халя. 7. Троник. 9. Кил. 10. Африка.
ОТВЕСНО: 1. Катка. 2. Ухо. 3. Шапки. 4. Агли. 5. Ракта. 8. Риф.

РЕШЕНИЕ:

МАЛКИЯТ ИВАНЧО

По идея на Мария Станчева

— ТАТЕ, ПЪРВИЯТ, ОСВ-
 ДЕН ЗА КОРУПЦИЯ, Е
 УЧИТЕЛКА.
 — ЗА НАЗИДАНИЕ! ДА
 НЕ УЧИ И ДРУГИТЕ.

Българско предаване по унгарското радио

Всяка сряда от 21.30 часа предаваме българска емисия по унгарското радио. За Будапеща и района предаването можете да хванете на вълните на радио „Калипсо“ на 873 килохерца (средни вълни). В провинцията предаването се хваща на вълните на регионалните програми на Унгарското радио. През месеца очаквайте: репортаж от актуални събития в българската общност, рубриката „Какво ново в България?“ - телефонно интервю с журналиста от Българско радио Румен Стоичков, интервю с новия консул на Република България в Унгария и други интересни репортажи и много българска забавна и народна музика.

Важни телефонни

номера

Дружество на българите в
Унгария: 216-6560
Хотел „Рила“: 216-1621
Ресторант „Царевец“:
216-1797
Българското републиканско
самоуправление: 216-4210
Посолство на Република
България:
322-0836, 322-0824
Български културен
институт:
269-4246
Българско училище:
269-5280
Български православен
храм
„Св.св. Кирил и Методий“:
215-0039
Авиокомпания „Балкан“:
317-1818

Централен валутен курс на БНБ

от 1 декември 1999 г.

1 USD	1842.92 лева
1 DEM	1000.00 лева
1 EUR	1955.83 лева

СЪОБЩЕНИЕ

Българското републиканско самоуправление и Столичното българско самоуправление съобщават, че на 20 декември (понеделник) от 16.00 часа в помещенията на самоуправленията на ул. „Лонян“ 41 в IX район провеждат редовният си годишен отчет-среща с избирателите, на който очакват всички, които се интересуват от подробности от работата на самоуправленията през изтеклия период.

КОЛЕДНО- НОВОГОДИШНА ВЕЧЕРИНКА!

На 26 декември от 19.00 часа в салона на Българския културен дом на ул. „Вагохид“ 62 ще се проведе традиционната Коледно-новогодишна вечеринка. Управителния съвет на ДБУ капи всички с музика и веселие да изпратим старата и посрещнем новата година. Маси с куверти на цена 1500 и 750 (детски) форинта можете да запазите на рецепцията на хотел Рила

тел.: 216-1621

НОВО НОВО НОВО

Авиокомпания „БАЛКАН“ има удоволствието да уведоми своите редовни клиенти, че за периода след 15 януари 2000 година предстоят нови специални намаления за пенсионери, пътуващи с придружител, 75% намаление за деца от 2 до 12 години и безплатно пътуване на бебета - нашите гости на борда.

Специални намаления за семейни пътувания!

Изчерпателна информация в бюрото на Авиокомпания „Балкан“ на телефони

317-1818 и 318-0873.

ОБЯВА

Българското републиканско самоуправление търси специалист за компютърен набор за подготвяния за издаване нов българо-унгарски речник. Желаетелите да се обадят в секретариата на Българското републиканско самоуправление, ул. „Лонян“ 41 в IX район, телефон: 216-4210 до 23 декември 1999 г. Заплащане - съгласно взаимна договореност.

Най-сърдечни благопожелания за Коледа и за Новата 1999 Година!

от ръководството на Българското самоуправление във Халастелек

Български вестник ISSN 1416-3098 **Bolgár Hírlap** Месечно издание на Българското републиканско самоуправление в Унгария Отговорен издател: Димитър Цуцуманов, председател на Българското републиканско самоуправление Редакция: Отговорен редактор - Александър Марков Техническо оформление - Огнян Кожухаров, редактор - Петър Петров. Излиза с материалната подкрепа на Столичното българско самоуправление. Печат: „Феникс“ Адрес на редакцията: Szerkesztőség: 1093 Budapest, Lónyay u. 41. Tel.: 216-4210 A Bolgár Országos Önkormányzat havi-lapja, a Fővárosi Bolgár Önkormányzat támogatásával. Felelős kiadó: Czuczumanov Dimiter - a Bolgár Országos Önkormányzat elnöke. Szerkesztőség: Markov Alexander - felelős szerkesztő, Kozsuharov Ognjan - tördelő szerkesztő, Petar Petrov - szerkesztő.

З О Г Р А Ф С К И Я Т М А Н А С Т И Р

Ако някой влезе в двора на Зографския манастир в Света гора, през сякаш нарочно пробития в пет-етажната постройка портик, пред него се открива необичайна картина от зидове и сгради, арки и колони, портици, балкони и стълбища и сред тях някой вечнозелен кипарис, устремил се към небето, като че ли да не остане по-назад от смирените молитви на набожни монаси. И това причудливо безмълвие от дърво и камък, от форми и багри, от светлини и сенки, кара човек да забрави реалните измерения на времето и да се почувства в един откъснен свят, където всичко е застинало във вечен покой, хармония и спокойно величие.

Хилядолетна е историята на Зографския манастир... През 919 г. тримата братя Мойсей, Арон и Иван Селима напуснали светския живот и неговите земни наслади и отишли в дивите гори на Атон да се отдадат на молитви и единение с Бога. Макар и далеч един от друг, скоро Бог ги осенил с обща

мисъл - да основат български манастир, с български монаси. Спор избухнал обаче за неговото име. На кой светец да бъде наречен? Пренията не продължили дълго. Братята намерили интересен изход от спора: на мястото за бъдещия манастир оставили една празна дъска за икона и на сутринта с почуда видели, че върху дъската е изписан образа на Св. Георги Победоносец. Светецът сам изографисал собствения си образ! И манастирът получил неговото име - Св. Георги Зограф. Оттук насетне, само за няколко столетия, щедро подпомаган и даряван от българските владетели, манастирът израствал като голям български религиозен и културно-просветен център. Той станал важно духовно средище, където творят такива бележите средновековни книжовници като Йоаким, патриарх Търновски, Теодосий Търновски, Евтимий Търновски, а по-късно Козма Зографски, Пимен Зографски и много възрожденски дейци като Неофит Бозвели, Иларион Макариополски и др. В Зографския манастир, през 1762 г. Паисий завършва

"История славянобългарска", оригиналният ръкопис на който и днес се пази тук. Изключително богата на безценни царски хрисовули (грамоти) ръкописи, старопечатни книги, щампи и др. е манастирската библиотека. В нея се палят такива безценни български писмени паметници като Радомировия псалтир от XIII век, Драгановия мнѐй от XIII век, Апостол от 1359 г. Четвероевангелие на Дяк Симон от 1567 г. Четвероевангелие на Поп Йоан от Кратово от 1569 г. и др. украсени с цветни миниатюри, заглавки, ишетки, още житията на Св. Петка от XIV век, Св. Наум Охридски в препис от XV век, на Пимен Зографски от VII век, манастирски кондики (летописни книги), богата възрожденска кореспонденция, различни богослужебни ръкописни и печатни книги и пр. Бурите на историята не пощадиха и Зографския манастир. През 1276 г. той бил разграбен и опожарен от испански наемници, които изгорили в манастирската кула 26 монаси и игумена, провъзгласени по-късно за мъченици на вярата. През 1797 г. е

пострадал от тежко земетресение, нападан е от турците, особено по време на гръцкото национално-освободително движение през 20-те години на XIX век. През 1975 г. южното крило е пострадало тежко от пожар. Независимо от всички исторически промени и особено през епохата на турското владичество, по време на Българското възраждане, подкрепни от целия български народ, Зографският манастир съхранил за векове българската книжовна и писмена традиция, вяра, език и изкуство. Архитектурният комплекс на Зографския манастир представлява затворен четириъгълен комплекс от сгради, строени в различно време върху по-стари пострройки. Най-старата е югоизточната част, строена през 1758 г. после северната част, където се намира главния портик, през 1869 г. а част от западното и южното крило - през 1896 г. В така затвореното пространство през 1801 г. е построена главната църква "Св. Георги Зограф", друга, по-малка църква "Успение

Богородично", строена през 1764 г. със средства на хаджи Вълчо от Банско. В четирите манастирски крила са изградени още една църква "Св. Кирил и Методий" и пет параклиса. Стенописите са дело на много български художници, между които Пимен Зографски (Софийски), Арсений Зограф, Захарий Монах, Митрофан, Никифор и др.

Часовникът на пирга(кула) в източното манастирско крило все така неуморимо ще отмерва времето... И ако в него успеем да уловим таксиялото ехо на отминали столетия, то значи, че дебелите манастирски стени са успели да опазят ценности и традиции с истинска историческа трайност и значимост. Вековете не са прелетели над тази твърдина на вярата и послушанието, за да заличат забравени мъдрости и посърнали чувства, а тъкмо обратното - всеки от тях е оставил своя диря в манастирското битие, от която по-късно неотстъпно и трайно израстват онези истини, подготвили народния подем на Българското възраждане.

От Петър Петров